

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Oslo, 20. oktober 2010

Vår ref. : 2010/10187
Deres ref: 201003848-/JMB

samordna opptak

Postboks 1133
0318 Oslo
Telefon: 22 84 18 00
Faks: 22 84 18 01
postmottak@samordnaopptak.no
www.samordnaopptak.no

HØRING – UTKAST TIL FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR INGENIØRUTDANNINGEN OG FORSLAG OM ENDRING I FORSKRIFT OM OPPTAK TIL HØYERE UTDANNING

Samordna opptak (SO) viser til høringsbrev, datert 23. juli 2010, med forslag til forskrift om rammeplan for ingeniørutdanningen og forslag til endringer i opptaksforskriften. Styret for Samordna opptak har behandlet saken i møte 19. oktober. Styret begrenser sin uttalelse til forhold som vedrører opptak og likebehandling.

A: Til Forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning

Til § 5-a) i forslag til forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning

Forslaget spesifiserer i detalj de opptakskrav som er fastsatt i Forskrift om opptak til høyere utdanning (Opptaksforskriften). Samordna opptak er av den oppfatning at bestemmelsene vedrørende opptakskrav bare bør være spesifisert i Opptaksforskriften da eventuelle endringer her vil føre til at forskriften om rammeplan også må endres. Det er etter vårt skjønn også uheldig at bestemte fag i videregående opplæring er spesifisert. Opptaksforskriften er etter vår vurdering det naturlige sted å vedlikeholde slike opplysninger, da den også ivaretar eventuelle overgangsordninger.

Forslaget er heller ikke uttømmende da opptaksforskriftens andre muligheter til unntak fra kravet om generell studiekompetanse ikke er tatt med, jfr. §§3-1 og 3-2 i opptaksforskriften. Forslaget henviser også bare til §2-1 og nevner ikke de andre mulighetene til å oppnå generell studiekompetanse, jfr. §§2-2, 2-3 og 2-4.

Det er dessuten opplyst at teknisk fagskoleutdanning er tilstrekkelig for å følge normalordningen. Dette er etter vår vurdering misvisende. Samordna opptak viser til opptaksforskriften § 4-4 der det er fastsatt at søkere med nyere teknisk fagskoleutdanning må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk tilsvarende R1+ R2 og Fysikk 1. Dersom de har fullstendig norsk (Vg3) fra videregående opplæring vil slike søkere ha generell studiekompetanse og kan tas opp på en treterminordning.

Struktur og innhold slik det er beskrevet i §5-a er, slik vi oppfatter det, hovedmodellen for den treårige ingeniørutdanningen, mens variantene i §§ 5-b og 5-c er tilpassede modeller for studenter som ikke fyller opptakskravene ved studiestart.

Dersom det skal være en innledning til §5-a, foreslår Samordna opptak at den får følgende ordlyd:
Bestemmelsene omfatter studenter som skal følge det ordinære utdanningsløpet.
Siste setning i §5-a referer også til detaljer i opptaksforskriften og bør endres til: *Krav til struktur, innhold og organisering for ingeniørstudiet følger av vedlegg I.*

Til § 5-c Struktur og innhold for studenter med opptak gjennom Y-vei

Det er gjennomgående i høyere utdanning at opplæring på videregående skoles nivå ikke skal gi uttelling i form av studiepoeng. Samordna opptak støtter derfor departementets forslag om det kan gis fritak og føres fritak for fag som allerede er bestått og at frigjort tid kan benyttes til nødvendig redskapsfag som ikke gir studiepoeng.

B: Til forslag til endring av opptaksforskriften

Til §3-3 opptak til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning.

I høringsbrevet nevner departementet at rammeplanutvalgets forslag til minimumskrav ikke er sendt ut på høring. Samordna opptak er enig med departementet at det ikke kan skilles mellom på hvilken måte fag-/svennebrevet er oppnådd. Det er likevel ønskelig med noen nasjonale retningslinjer om opptakskrav.

Rammeplanutvalgets betenkeligheter med hensyn til manglende praktisk erfaring hos enkelte søkere er forståelig. Hvis dette er vesentlig kan relevant praksis være opptakskrav. Høgskolen i Telemark er en av de institusjonene som har lengst erfaring med opptak via Y-veien. Samordna opptak ser i høgskolens reglement at høgskolen stiller krav om praksis:

For søkere med fag-/svennebrev etter 3 år i skole kreves minimum 12 måneder relevant arbeidspraksis etter avlagt fag-/svenneprøve.

Etter det SO kjenner til, har ingen av de andre lærestedene krav om praksis. Nå er det vel slik at de fleste fagbrev/svennebrev er tatt etter 4 år på grunn av verdiskaping i bedrift. Et krav om ett års praksis vil derfor ha liten praktisk betydning annet enn for de som ikke har hatt opplæring i bedrift. En mulig løsning vil være at det fastsettes praksiskrav i § 4-4.

Til § 4-4 Spesielle opptakskrav til arkitektur- og teknologiske fag

I dette nye oppsettet er setningen om nyere teknisk fagskole ført inn i samme avsnitt som de tidligere fagskolene. I gjeldende forskrift er den nyere tekniske fagskoleutdanningen satt som eget avsnitt. De kunnskaper som skal dokumenteres særskilt, er matematikk R1 + R2 og Fysikk 1. SO har i sin høringsuttalelse av 5. oktober foreslått et dette avsnittet bør stå foran avsnittet med de eldre tekniske fagskolene slik at referansen til matematikk og fysikk blir klarere.

I 4. ledd er det foreslått at søkere som har generell studiekompetanse og som har bestått et realfagskurs med ett semesters omfang med fordypning i matematikk og fysikk fyller kravene for opptak. SO kan opplyse at gjeldende saksbehandlingspraksis for de realfagskurs som nå holdes ved høyere utdanningsinstitusjoner er at matematikk og fysikk av dette omfanget blir godkjent av institusjonene som tilsvarende kunnskaper R1+R2 og Fysikk 1 og dermed kvalifisert for opptak til ingeniørutdanning. Så lenge det ikke er klart definert hva et realfagskurs er, er det imidlertid uheldig å ta dette inn i forskriften.

Til Kap. 7 Rangering av søkere ved opptak.

Rammeplanutvalget opplyser at det er relativt god søkning til flere av Y-veistilbudene. Det er derfor behov for rangeringsregler for disse søkerne ved enkelte studier. Inntil nå har lærestedene selv bestemt sine rangeringsregler. Fellestrekkene i disse rangeringsreglene, bestemt av institusjonene, er at de i hovedsak benytter det samme regelverk som er fastsatt i opptaksforskriften.

Vi ser det som en fordel at det blir felles rangeringsregler og at de samme prinsipper om opptak til annen høyere utdanning benyttes. Det er ingen grunn til at opptak via Y-veien skal ha særskilte rangeringsregler. Opptaksgrunnlaget vil være fag-/svennebrevet som normalt inkluderer Vg1 og Vg2. Som ved opptak til annen høyere utdanning bør karakterene fra videregående opplæring tillegges vekt. Det er heller ingen grunn til at det ikke kan gis tilleggsopeng etter samme regler.

Forslaget om at utelukkende karakter på fagprøven skal være rangeringsgrunnlag vil gjøre det vanskelig å rangere søkerne. Det er bare to beståttkarakterer på denne prøven. Dersom det er ønskelig

Samordna opptak

at resultatet av fagprøven skal tilleggs vekt ved opptak via Y-veien, kan karakteren enten omsettes til tallkarakterer og regnes inn i gjennomsnittet eller slik som noen læresteder gjør: ”Bestått meget godt” på fagprøven godskrives med ekstra poeng.

Med vennlig hilsen

Terje Bjelle
Styreleder
(sign.)

Bente Ringlund
Daglig leder